

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. november 30.
(OR. en)

16230/23

COH 93

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2023. november 30.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 15523/23

Tárgy: Következtetések a kohéziós politika jövőjéről
– A Tanács következtetései (2023. november 30.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a kohéziós politika jövőjéről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács (Általános Ügyek/Kohézió) a 2023. november 30-i 3989. ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései a kohéziós politika jövőjéről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

1. EMLÉKEZTET „A 8. kohéziós jelentésről: Kohézió Európában 2050-ig” című közleményről szóló, 2022. júniusi következtetéseire, valamint a kohéziós politikáról szóló, 2022. novemberi következtetéseire;
2. ÜDVÖZLI, hogy a kohéziós politika a megalkotása óta az uniós integrációs folyamat alapvető pillére, amely lehetővé teszi a tagállamok közötti és azokon belüli konvergenciát, javítja polgárai jólétét és életminőségét, valamint hozzájárul az egységes piacon belüli egyenlő versenyfeltételekhez;
3. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politikának továbbra is az EU egyik alappillérenek kell maradnia, és e célból változatlanul kizárólagos célkitűzésének kell tekinteni az Unió átfogó harmonikus fejlődésének előmozdítását és gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítését, miközben csökkentenie kell a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeket és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradását;

Az érintett régiók közül kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók;

4. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politika valamennyi uniós régióra vonatkozó szakpolitika, de célzottabb, igazítható támogatást kell biztosítani különösen a kevésbé fejlett régiók számára, amelyek továbbra is a közelmúltbeli válságok különféle aszimmetrikus sokkhatásai által súlyosbított strukturális kihívásokkal néznek szembe, miközben ezekben a régiókban még mindig hiányzik az alapvető infrastruktúra és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

5. TUDATÁBAN VAN a legkülső régiók sajátosságainak, nevezetesen strukturális gazdasági és társadalmi helyzetüknek, amelyet távoli fekvésük, szigetjellegük, kis méretük, kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyaik, természeti veszélyek és gazdasági függőségük súlyosbítanak, ami fokozza azokat az új kockázatokat és egyenlőtlenségeket, amelyek hatással lehetnek az EU egészének területi kohéziójára. FELKÉRI a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a Szerződés 349. cikke által kínált lehetőségeket, és a vonatkozó hatásvizsgálatokban szisztematikusan, konkrét és célzott kritériumként vegye figyelembe a jövőbeli jogalkotási javaslatainak a legkülső régiókra gyakorolt hatásait;
6. TUDATÁBAN VAN, hogy léteznek olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiók, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók, és hogy e régióknak egyedi intézkedésekre van szükségük az említett hátrányok ellensúlyozására;
7. TUDATÁBAN VAN, hogy a kohéziós politika támogatása ellenére számos olyan régió létezik, amely fejlődési csapdahelyzetben van, vagy fennáll a veszélye annak, hogy ilyen helyzetbe kerül, amint azt a 8. uniós kohéziós jelentés kiemeli. Ezeket a régiókat hosszú, lassú vagy negatív növekedési időszakok jellemzik, amihez a termelékenység gyenge növekedése és a munkahelyteremtés alacsony foka társul. Emellett egyes régiók a tehetségfejlesztési csapda kockázatával szembesülnek, ami a munkaerő csökkenésének és a felsőoktatásban részesülők alacsonyabb számának együttes kihívását jelenti. ÚGY VÉLI, hogy a kohéziós politikának támogatnia kell a regionális stratégiákat e csapdák elkerülése érdekében;
8. FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg, hogyan lehet mérni és értékelni a különböző területek sajátos szükségleteit annak érdekében, hogy a 2027 utáni időszakra vonatkozó kohéziós politika jobban megfeleljen a harmonikus fejlődés iránti igénynek;
9. TUDATÁBAN VAN, hogy a kohéziós politika hosszú távú szakpolitika, nem pedig válságkezelő eszköz. HANGSÚLYOZZA a kohéziós politika kulcsfontosságú és határozott szerepét a közelmúltbeli válságok kezelése terén azok negatív társadalmi-gazdasági hatásainak ellensúlyozása és a meglévő aszimmetriák súlyosbodásának elkerülése érdekében. ÚGY VÉLI, hogy a kohéziós politika szabályozási keretének képesnek kell lennie arra, hogy alkalmazkodjon az új fejleményekhez és a váratlan eseményekhez, ugyanakkor emlékeztet a kohéziós politika hosszú távú átalakító jellegére és strukturális célkitűzéseire;

10. EMLÉKEZTET arra, hogy számos új kihívás éri a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót és konvergenciát. Ezek közé tartoznak a demográfiai tendenciák, a migráció, az éghajlatváltozás és annak negatív következményei, a konnektivitás, a zöld és digitális átállás, az energetikai elszigeteltség, a geopolitikai instabilitás az EU külső határain, különösen a keleti határokon, vagy a tevékenységek és a népesség nagy városi területeken való koncentrálódása, amelyeket inkluzív és méltányos módon kell kezelni, biztosítva, hogy senki se maradjon le. KÉRI a Bizottságot, hogy a 2027 utáni időszakra vonatkozó kohéziós politikáról szóló közelgő vita részeként dolgozzon ki lehetőségeket arra vonatkozóan, hogy a kohéziós politika jobb és célzottabb támogatást nyújtson a régióknak e kihívások sikeres kezeléséhez, különös tekintettel a zöld és digitális átállásra és a társadalmi-gazdasági fejlődés különböző szintjére;
11. TUDATÁBAN VAN, hogy a növekedést ösztönző reformoknak a stratégiai beruházásokkal való összekapcsolása a fejlődés és a reziliencia hajtóerejét képezi, nemcsak az egyes tagállamok, hanem azok valamennyi régiója számára is, valamint a kohéziós politika jövője szempontjából levonandó tanulságokkal szolgál a reformok támogatásának módja tekintetében. KÉRI a Bizottságot, hogy a 2027 utáni időszakra vonatkozó kohéziós politikáról szóló közelgő vita részeként dolgozzon ki lehetőségeket egy egyértelmű prioritásokkal rendelkező, rugalmasabb, hatékonyabb és célzottabb kohéziós politikára, valamint a beruházások eredményorientáltságának további erősítésére, valamint a kohéziós politika és az európai szemeszter közötti kapcsolat javítására;
12. EMLÉKEZTET arra, hogy a megosztott irányítás és a partnerség elve a kohéziós politika szerves részét képezi, biztosítva a többszintű kormányzás rendszerét, amely megőrzi az egyensúlyt a döntéshozatalban a Bizottság, a tagállamok, a régiók és a helyi hatóságok között, miközben szorosan bevonja a partnereket, ezáltal megteremtve a programok és a fejlesztési tendenciák iránti felelősségérzetet, valamint erősítve az európai projekthez tartozás érzését;
13. EMLÉKEZTET a helyi alapú megközelítés biztosításának fontosságára a kohéziós politika kialakítása és programozása során;

14. SZORGALMAZZA azon szempont általános tudatosítását, hogy a kohézió lehetőleg ne szenvedjen hátrányt semmilyen uniós szakpolitikában és kezdeményezésben. FELKÉRI a Bizottságot, hogy a jogalkotási javaslatok előkészítése során széles körben alkalmazza a területi hatásvizsgálatokat az érintett területekre és régiókra gyakorolt területi hatások feltérképezése érdekében;
15. KIEMELI, hogy biztosítani kell, hogy a kohéziós politika programozása és végrehajtása az Európai Unió kohéziós prioritásaira összpontosuljon, ugyanakkor rugalmasan alkalmazkodjon a régiók valós helyzetéhez, figyelembe véve területi sajátosságait és sebezhetőségeiket;
16. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politika irányítása számos adminisztratív teherrel jár, amelyek korlátozzák annak hatékonyságát, és SZORGALMAZZA az egyszerűsítés valamennyi lehetséges módjának feltérképezését, beleértve az úgynevezett egységes ellenőrzés elve kidolgozásának lehetőségét is;
17. KIEMELI, hogy a jó kormányzás és a kapacitásépítés minden szinten fontos a konvergenciafolyamat és a kohéziós politika hatékonysága terén;
18. ÚJÓLAG MEGERŐSÍTI, hogy az egyszerűsítésre irányuló erőfeszítéseknek ugyanakkor magas színvonalat kell garantálniuk a csalás és a korrupció megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem terén, és KIEMELI az Unió pénzügyi érdekei védelmének fontosságát, tekintetbe véve az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló rendeletet;
19. HANGSÚLYOZZA a kohéziós politika és más vonatkozó európai szakpolitikák és kezdeményezések között fennálló kiegészítő jelleget és szinergiákat, amelyeket már e szakpolitikák és kezdeményezések tervezési fázisától kezdve meg kell erősíteni annak érdekében, hogy növekedjen a koherenciájuk és hatékonyságuk, és csökkenjenek a tagállamokra, a régiókra és a kedvezményezetteknek nehezedő adminisztratív terhek; valamint FELKÉRI a Bizottságot, hogy e következetesség biztosítása érdekében vegyen fontolóra egy stratégiaibb megközelítést;
20. NYUGTÁZZA, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt ideiglenes eszközként vezették be a Covid19-világjárvány hatásainak korlátozására. TUDATÁBAN VAN, hogy fontos figyelembe venni az eszköz ellenőrzésének és értékelésének eredményeit annak érdekében, hogy kellő időben le lehessen vonni a tanulságokat az eszköz teljesítményéből;

21. HANGSÚLYOZZA a határokon átnyúló, transznacionális, régiók közötti és legkülső régiók közötti együttműködés fontosságát és lehetőségeit a tagállamok és régiók számára, és KIEMELI, hogy a kölcsönös együttműködés hozzájárul a régiók fejlődéséhez és az EU integrációjához; FELKÉRI a Bizottságot, hogy segítse elő az Interreg és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz operatív koordinációját;
22. FELKÉRI a Bizottságot, hogy folytassa a tagállamokkal való szoros együttműködést és véleménycserét a 2027 utáni időszakra vonatkozó kohéziós politikáról szóló vita legfontosabb elemeiről.
-